

DE PALAMÓS A CALELLA DE PALAFRUGELL

Baix Empordà

Pels camins de ronda. Retorn pel Puig del Terme.

Distància	16 km
Desnivell acumulat	511 m
Nivell de dificultat	Fàcil
Data	18 d'agost de 2020
Cartografia	Editorial Piolet: l'Empordà en detall. 3/Begur-Palamós (1:25000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/de-palamos-calella-de-palafrugell-55814684

Aquest itinerari ens permetrà recórrer a ran de mar la costa entre Palamós i Calella de Palafrugell. Amb dues excepcions que ens obligaran a separar-nos-en: cala Sanià i Cap Roig. Transitarem per un seguit de cales d'aigua cristal·lina i penya-segats amb llogarets encisadors, barraques de pescadors i indrets històrics, al costat d'una mar blava pinzellada de blanc pels embats als rosaris d'illots i niells que, en contrast amb la verdor de la pineda, li atorga una singular bellesa.

Uns paratges dons que conserven l'encant especial malgrat la reiterada pressió urbanística i l'ocupació privativa d'espais de domini públic sense respectar-ne la servitud de pas, salvats en part mercès a la ferma oposició de grups cívic-ecologistes i massa sovint a costa dels contribuents en virtut de llicències o qualificacions atorgades sota la sospita de connivència amb interessos privats. Recordem a tall d'exemple cassos com els de la Pineda d'en Gori, de s'Alguer, de la platja de Castell, del Crit, de Cap Roig o del Golfet.

És recomanable fer-lo fora de temporada turística, quan la pau i el silenci retornen a la contrada —la major part de l'any— i cal evitar-lo en episodis de temporal de gregal o llevantada.

Tots els camins són ben fressats, hi ha senyalització vertical i horitzontal i, en conjunt, l'itinerari resulta força evident. El tram on ens caldrà estar més a l'aguait és el de la Foradada de Castell a cala Canyers, en concórrer-hi altres camins que ens poden despistar.

Pel retorn repetirem bona part del camí d'anada, excepte entre Cap Roig i la platja de Castell, on anirem per l'interior seguint el GR 92. Serà una forma de passar-ne via, a condició de renunciar als al·licients paisatgístics de l'anada.

La Fosca. Palamós (0m)

Seguim el GR pel camí de ronda vers sol ixent, en direcció a Castell i Cap Roig. Al final de la platja unes escales ens deixen al castell de Sant Esteve de Mar.

Sant Esteve de Mar (19m)

Fortificació documentada des de primeries del s. XI i assentada en un promontori sobre una antiga vila romana. Fou adquirit per Pere el Gran al s. XIII per disposar d'un port reial en aquesta zona de la costa. Actualment és de propietat municipal.

Més enllà fem una colzada per vorejar l'ampla rada de Castell. Passem per la bonica pineda d'en Gori, la cala del Polvorí i les seves barraques de pescador amb coberta de volta ceràmica i, tot seguit, per s'Alguer, un veïnat de pescadors ben conservat i declarat Bé Cultural d'Interès Nacional. Pel còmode camí de ronda atenyem aviat la llarga platja de Castell, on abandonem el GR, pel que retornarem. Al bell mig hi ha una llacuna on desguassa la riera de l'Aubi. A l'altre cap prenem camí vers l'evident punta de Castell, on hi ha el poblat ibèric.

Poblat ibèric de Castell (16m)

Situat sobre un estratègic turó separat de la costa per un istme. Descobert l'any 1935, les excavacions a la dècada dels 40 varen permetre datar que fou habitat pels volts del s. VI aC. per la tribu dels indicets, ocupants del territori costaner de

les Gavarres fins a l'Albera, el que actualment cobreixen les comarques de l'Empordà i la Selva, amb Ullastret com a cap i casal. El moment de màxima ocupació va ocórrer durant el s. III aC. quan, per salvar el desnivell del terreny, es construï un conjunt de terrasses esglaonades reforçades amb murs de contenció.

Per la seva situació estratègica, amb l'ocupació romana no va ser abandonat com la majoria d'assentaments ibers: es va ampliar i reforçar. Hom calcula que fou habitat fins al s. I dC. Al costat mateix del poblat, a la cala Cobertera, podem albirar-hi la Foradada de Castell.

A partir d'aquí comencem a guanyar alçària sobre la línia costanera i tornem a fer una colzada per salvar cala Senià. La finca que ocupa l'indret barra el pas de l'antic camí de ronda i ens obliga a recular fins a la pista d'accés a la zona.

Pel camí, al peu del Puig d'en Gener, hi trobem una cova. Alguns estudiosos li atribueixen la funció d'hipogeu neolític, hipòtesi que també s'ha adjudicat a altres properes com les de ses Falugues a Begur o sa Tuna de Solius.

Un cop a la pista la seguim un centenar de metres i prenem un camí senyalitzat a mà dreta, recuperem el camí de ronda, albirem cala Canyers i accedim al mirador de la punta, entre aquesta i cala Corbs. Tornem a davallar ran d'aigua.

Cala Estreta (2m)

Té forma d'embut i potser d'aquí li ve el nom. A l'entrada hi ha una barraca que havia servit com a refugi de pescadors. Després, durant anys, la gent s'hi aplegava a fer-hi trobades, àpats i cantades d'havaneres,... esdevenint una mena d'equipament comunitari del que els usuaris en tenien cura. Corrien altres temps, quan això era possible i els estadants provenien majoritàriament de l'entorn. Fa uns anys l'ajuntament de Palamós va restaurar-la. L'existència d'una edificació en aquest indret però, és documentada d'ençà el 1531 en un capbreu del castell de Vila-romà, on s'esmenta que un tal Bernat Simon, pescador de Palamós, la va construir per guarir els estris durant les jornades de pesca.

Tot seguit trobem les cales d'en Remendon, de Roca Bona i del Cap de Planes, on hi coincideixen en harmonia i mostra de civisme, banyistes nus i vestits. Si el temps acompanya és un bon lloc per parar, refrescar-nos i prendre el sol. Totes elles són un bon mirador de les illes Formigues, ubicades un quilòmetre mar endins. Especialment la darrera, la del Cap de Planes. A les Formigues s'hi lliurà una batalla naval el 1285, en el context del domini de Sicília per Pere el Gran. L'estol català a les ordres de Roger de Llúria, va derrotar la flota francesa de Felip III, dit l'Ardit. En aquest cap hi ha una altra barraca amb embarcador que fins no fa gaire disposava de porxada i que l'ha perdut potser per efecte d'algun temporal. És termenal entre Palamós i Mont-ras. Revoltant-lo passem per sobre la cala dels Termes i davallem al Crit per un tram rost on hi ha instal·lada una grapa per facilitar el pas.

El Crit (2m)

Cala partida en dues per un esperó rocallós, on travessem d'una a l'altra per una finestra natural coneguda com el Trau. La primera, també anomenada de la Font Morisca per l'existència d'una deu d'aigua actualment estroncada, és codolosa. La segona, amb dues senzilles edificacions, és més sorrenca. El nom ve d'un esdeveniment històric de data imprecisa —entre els segles XVI i XVII— quan hi va recalar un vaixell de pirates algerians. Amb diverses versions, s'ha conservat la memòria que els pirates van assaltar el proper mas Gall Peric, d'on van endur-se'n una filla arrossegant-la cap al vaixell. En l'aferrissada resistència, va mossegar el dit del capítost qui, irat, va degollar-la. El crit aterridor de la noia és el que dona nom a l'indret.

A partir d'aquí comencem a separar-nos de la costa, pujant per unes escales al costat de les edificacions. Passem per sobre la pedregosa cala des Vedell on hi podem albirar una taula rodona amb banc de còdols, lloc de trobades de colles per celebrar-hi àpats amb les garroines, els musclos i fregides de peix acabats de pescar. El camí ens mena a la pista de Cap Roig.

Pista de Cap Roig (114m)

Sortim al punt d'on parteix el camí que baixa a la cala d'en Massoni, un indret paradisiàc on hi ha la «banyera de la russa». De tornada la seguirem en sentit contrari, però ara la prenem a mà dreta.

El camí de ronda prou que hi era, però resta mig perdut i compromès per la tanca perimetral de la finca de Cap Roig, propietat de la fundació «la Caixa» successora de l'antiga de Caixa de Girona, a qui l'havia cedit Dorothy Webster, aristòcrata anglesa, coneguda com la russa —quin estil de vida liberal va fer parlar molt— i companya de Nicholas Woevodski, militar i arquitecte rus exiliat. Fou aquesta parella la que va alçar el complex de Cap Roig amb els seus jardins.

Passem pel costat de can Roquer traspasant del terme de Mont-ras al de Palafrugell. Baixem per l'avinguda de la Costa Brava que deixem a mà dreta davallant per les escales del carrer dels Castelletes. Seguim uns metres pel carrer del cant dels Ocells i continuem pel de Cap de Planes, on tornem a baixar a mà dreta per més escales, que ens deixen finalment sobre el camí de ronda.

Camí de Ronda de Calella (10m)

El prenem a mà dreta per atansar-nos a la cala del Golfet, un dels indrets emblemàtics de Calella. Fa anys el camí de ronda passava per sobre la cala, però la inestabilitat del cingle va obligar a tancar-lo. Tot el sector està afectat per esllavissades com les dels primers mesos de 2020, on enormes blocs de roca van tallar-ne l'accés. I en bona part protegit per xarxes metàl·liques. Al calaix resta el projecte de donar continuïtat al camí de ronda i l'enllaç amb el de Cap Roig per un terreny d'orografia especialment complexa, amb una finca que ocupa fins al fil del cingle i sobre la que pesen diverses denúncies en matèria urbanística.

En sentit contrari, el camí de ronda de Calella és ample i ben condicionat amb escales, mines, passamans i murs de contenció. Recorre'l és un agradable i fàcil passeig fins a l'antic veïnat mariner de Palafrugell.

El retorn el fem pel mateix camí fins a l'alçada de Cap Roig on seguim pel GR vers les Roques d'Ase, al Puig del Terme, que rep el nom per ser partió entre Mont-ras i Palamós. D'aquí davallem i, tot esquivant la platja de Castell, retrobem el camí d'anada poc abans de s'Alguer.